

INSPIRATIEDAGEN 2009

STERVEN: EINDE OF OVERGANG?

OVER VERGANKELIJKHEID, ONTHECHTING EN LIEFDE VOOR HET LEVEN

*Wat indien je zou slapen,
en wat indien je zou dromen in je slaap,
en wat indien je in je droom naar de hemel zou gaan
en een jou onbekende een prachtige bloem zou plukken,
en wat indien je bij het wakker worden die bloem nog in de hand hebt?
Ja, wat dan?*

T. Coleridge

In onze cultuur wordt de dood vaak als een vijand gezien. We moeten hem zo lang mogelijk ontwijken. Gezond zijn en lang leven zijn tot hoogste waarden verheven. De geneeskunde stelt alles in het werk om de dood uit te stellen. Euthanasie wordt door velen gezien als een schending van het leven.

Ook psychisch houden we de dood zo ver mogelijk van ons bed. Oudere mensen worden geïsoleerd en in rusthuizen ondergebracht. Ze zijn de stille getuigen van onze eigen sterfelijkheid. Talloze senioren weten zich geparkeerd in luxe wachtkamers. Zo gaat veel rijkdom verloren. Dat heeft ook invloed op de 'actieve' mensen, die op die manier hun 'ik' vereenzelvigen met het tijdelijke en hun geesteskracht niet voeden.

Wat is sterven? Hoe erg is sterven? En hoe kunnen wij ons troosten? Is er iets als 'leven na de dood' en hoe kan dat leven er dan uitzien? Hoe kunnen wij iets weten over de opgang van de ziel? En wat heeft de overledene nodig om zielenrust te vinden?

Kunnen wij ons verzoenen met de dood? Meer nog: kunnen wij de dood zien als de mystieke onderstroom van ons leven, als onze uiteindelijke bestemming, als iets waar we bevriend mee kunnen worden?

Uit talloze tekenen, waaronder de verhalen van mensen die een bijna-doodervaring meemaakten, blijkt dat we niet bang hoeven te zijn van de dood, dat onvoorwaardelijke liefde ons opwacht.

Tijdens deze dagen trachten wij vertrouwd te geraken met het loslaten van het leven, met sterven. Net zoals het belangrijk is dat we tijdens de voorbereiding op een geboorte alles in het werk stellen om de pasgeborene met liefde in dit leven te ontvangen, is het goed dat we ons tijdens het leven voorbereiden op 'een goede dood'.

Als we onze geliefden op een warme manier kunnen helpen overgaan en als we onszelf voorbereiden op 'het eeuwige leven', dan pas kunnen we ten volle leven.

Willigis Jäger drukt het zo uit: "Na de geboorte is de dood de belangrijkste gebeurtenis in ons leven. Het is de vervolmaking van de geboorte. We schikken ons niet naar de dood als we sterven, we nemen deel aan de voortgang van het leven dat geen oponthoud kent. We verliezen niets bij het sterven, we winnen het hele universum terug dat achter ons ik verborgen ligt."

Als we leren sterven, leren we bewust en vreugdevol leven. Zo ontstaat er dankbaarheid en mededogen voor al wat leeft.

Deze dagen zijn hiertoe een uitnodiging.

*Weet je waar je vandaan kwam?
Je kwam van Gods vertrouwelijke en geheime domein.
Herinner je je die spirituele wereld en al die schoonheden niet?
Je bent ze vergeten.
Je hoofd draait dol en je geeft je leven voor een handvol stof.
Wat een goedkoop gesjacher!
Laat dat stof weer terugkeren.
Ken je waarde, je bent geen slaaf.
Je bent de koning, de sultan, en je hebt er geen idee van.
Vele prachtige aangezichten kwamen
in het geheim vanuit de hemel
naar de aarde omlaag omwille van jou.*

*Genoeg. Laten we stil zijn nu.
Laat de ziel diegene zijn die het uitlegt.*

Rumi

WOENSDAG 4 NOVEMBER 2009

Voormiddag (9.30 u. – 12.30 u.): Marja De Vries

'De Hele Olifant in Beeld. Inzicht in het bestaan en de werking van universele wetten en de gulden snede'

Op basis van haar boek 'De Hele Olifant in Beeld' zal Marja de Vries vertellen over de universele wetmatigheden die ten grondslag liggen aan de dynamische werking van het universum. Dit inzicht in het geheel is gebaseerd op een synthese van enerzijds de gemeenschappelijke inzichten van vele verschillende wijsheidstradities en anderzijds de recente baanbrekende wetenschappelijke ontdekkingen die met deze eeuwenoude inzichten overeenstemmen. De lezing biedt ons een nieuw en samenhangend wereldbeeld, waardoor de vele verschillende aspecten van onszelf en van de wereld om ons heen als puzzelstukjes op hun plaats vallen.

Marja de Vries studeerde biologie en ecologie en werkte als textielkunstenares. Op zoek naar inzicht in hoe wij als mensen in harmonie met de natuur kunnen leven, bezocht ze verschillende niet-westerse culturen en ontwikkelde ze haar intuïtieve communicatie met de natuur. De laatste jaren richt ze zich op transformatie van leren en onderwijs, zodat die meer in de lijn zijn van wie we in essentie zijn. Op zoek naar nieuwe uitgangspunten hiervoor schreef ze het boek 'De Hele Olifant in Beeld'.

Namiddag (14.30 u. – 17.30 u.): Lama Thubten Wangmo

'Overlijden, een weg naar een nieuw begin'

In het Tibetaanse boeddhisme is de kennis van de dood en wat er gebeurt en ervaren wordt tijdens het stervensproces goed bewaard gebleven. Deze traditie kent beproefde methoden om stervenden op een goede manier 'naar de andere kant' te leiden, waarbij externe tekenen van een goede overtocht kunnen worden waargenomen.

De westerse zorgsystemen zijn er vooral op gericht te zorgen voor het welzijn tijdens het leven. Daardoor staan we alleen als het einde van ons leven zich aankondigt. Het is belangrijk om goede zorg voort te zetten tijdens de reis in het ongeziene. Hierbij kan de boeddhistische kennis ons helpen.

Lama Thubten Wangmo werd geboren in Rotterdam. Met een technisch wetenschappelijke achtergrond bestudeerde ze de verschillende tradities binnen de boeddhistische leer. Ingewijd in de kloosterorde van de Gelugpa's mocht ze onder erudiete lama's studeren, waaronder Z.H. de Dalai Lama. Als westerling geeft ze lezingen voor westerlingen. Ze reist veel op verzoek in Groot-Brittannië, de USA en Indonesië. Haar sculptuurwerk is over de hele wereld verspreid, tot zelfs in de tempel in Lhasa.

Avond (20 u. – 22 u.): Hilke Veris

'Gekuste uit de dood'

Hilke Veris brengt ons stukjes van teksten, sprookjes, inzichten en ervaringen die ze tot een geheel zal weven. In de ruimte die wordt geschapen kunnen zich bij iedere aanwezige, voorbij woord en beeld, innerlijke klanken aanreijen die rond dit thema een nieuw verstaan doen trillen.

Hilke Veris is verhalen(f)luisteraar, leerkracht en momenteel werkzaam als pastoraal medewerker in een rust- en verzorgingstehuis. Zij is verbonden aan de School voor Mystiek en Zelfkennis van Marcel Derkse.

*Vooraleer er tuin, wijnstok en druif was in deze wereld
was onze ziel al dronken van de wijn van onsterfelijkheid.*

Rumi

DONDERDAG 5 NOVEMBER 2009

Voormiddag (9.30 u. – 12.30 u.): **Marc Cosyns**
'Herinner je (je) mijn sterven: vraag- en uitroepingen'

In zijn documentair filmproject 'Zal ik je leren) hoe te sterven?' toont Marc Cosyns de laatste levensfase en het stervensproces vanuit de ervaring van de patiënten zelf, hun naasten en zorgverleners. We kijken samen naar 'niets is zo natuurlijk als de dood' en luisteren nadien naar de voordracht over de spirituele relatie tussen arts en patiënt. Hierbij neemt Marc Cosyns de uitspraak van Patricia De Maertelaere als uitgangspunt: "Het geestelijke is een component van het lichamelijke. En er bestaat geen eindstadium van geestelijke perfectie. Er zijn patronen van verandering, maar alles is eindig."

Marc Cosyns is huisarts en docent aan de Universiteit Gent. Hij is een creatieve duizendpoot, die films maakte en een tentoonstelling organiseerde rond sterven: 'Bevoren beeld'. Daarnaast durft hij eerlijke, warm menselijke en niet-conventionele standpunten innemen betreffende stervensbegeleiding en euthanasie. Hij publiceert in kranten en tijdschriften en wordt regelmatig gevraagd als spreker voor radio en tv.

Namiddag (14.30 u. – 17.30 u.): **Benoît Standaert**
'Wat na de dood?'

Wat met de overgeleverde taal over opstanding of verrijzenis? Weten we wel iets? Kunnen we ons daarbij iets voorstellen? Is dit allemaal geen 'wishful thinking'?

Wat kunnen wij vandaag nog zinvol zeggen over die overkant, de opstanding, de gemeenschap der heiligen en het eeuwige leven?

Is er in onze actuele ervaring iets dat we erkennen als 'sterker dan de dood', iets dat 'meer is dan het leven', iets dat wanneer de dood komt, niet teloor gaat, niet kapot te krijgen is?

Weten en niet weten. Vertrouwen en zich zo weinig mogelijk voorstellen. In Gods hand vallen. God die – zo weten wij – zijn vriend niet achterlaat in de dood. 'Een God van levenden, niet van doden', zei Jezus ooit.

Benoît Standaert is monnik, bijbelkenner en sinds jaren zoekend bezig met meer dan één cultuur of godsdienst. Hij werkt voor het ogenblik aan een commentaar, vers per vers, op het evangelie volgens Marcus. Zijn laatste publicatie was een alfabet van het geestelijke leven. De verrijzenis en het rouwen vormen twee poorten van de 99 die hij in dat boek aanreikt ('Spiritualiteit als levenskunst. Alfabet van een monnik', Lannoo).

Avond (20 u. – 22 u.)
'Muzikale avond met Ark'

Elsje Helewaut, Chery Derycke, Ivan Smeulders en Marie-Anne Coppens zingen samen religieuze liederen. Ze zijn een niet-commerciële groep en ze verlangen al zingend de boodschap van universele liefde en goedheid uit te dragen, over de verschillende godsdiensten heen. Tot tien jaar geleden maakten Elsje en Chery deel uit van de groep 'Elisa Waut'. Nu leggen ze zich samen met de twee andere muzikanten toe op het muzikaal-spiritueel project 'Ark'. Ze brachten reeds twee cd's uit: 'Arkangel' en 'Victory of Light'. Binnenkort verschijnt een derde cd: 'Universal Love'.

We zullen worden uitgenodigd om de helende aspecten van zingen te ervaren.

Wanneer we ons uiteindelijk realiseren dat wij, en alle levende wezens met ons, stervende zijn, beginnen we een bijna hartverscheurend besef van de broosheid en de kostbaarheid van elk moment en elk wezen te krijgen, waaruit een diep, helder en grenzeloos mededogen voor alle wezens kan ontstaan.

Sogyal Rinpoche

VRIJDAG 6 NOVEMBER 2009

Voormiddag (9.30 u. – 12.30 u.): **Marinus van den Berg**
'Sterven is altijd een kruispunt'

Sterven vraagt om aandacht voor de stervende en zijn weg, maar ook voor de weg van de naasten. Sterven is een relationeel, familiaal en sociaal gebeuren. Voor alle betrokkenen ontstaan er nieuwe verhoudingen en moet er daarvoor ruimte worden gemaakt.

Marinus van den Berg zal vanuit zijn lange praktijkervaring handreikingen en inspiratie geven om samen te werken aan een goede dood.

Marinus van den Berg is pastor in een verpleeghuis en in een nieuw palliatief centrum in Rotterdam. Dagelijks is hij, samen met een interdisciplinair team, betrokken bij de ondersteuning en begeleiding van zieken. Verder is hij als docent verbonden aan de stichting Leerhuizen Palliatieve Zorgen.

Marinus van den Berg schreef een groot aantal boeken. Begin oktober verschijnt 'Rouwen in de tijd, een zoektocht in het landschap van afscheid en verlies: een belevingsgerichte benadering'.

Hij is een begenadigd spreker en geeft talrijke lezingen en cursussen, onder meer aan huisartsen in opleiding en als nascholing voor artsen. Over zijn leven en werk schreef Ditta op den Dries: 'Een leven vol verhalen' (Uitgeverij Ten Have, Kampen).

*Er heerst een ongekende spirituele honger in deze tijd. Steeds
meer mensen worden zich bewust van de innerlijke wereld.
In hun ziel dorsten en hongeren zij naar het eeuwige, naar
een nieuwe vorm van bewustzijn.*

Uit 'Anam Cara', John O'Donohue

PRAKTISCHE REGELINGEN

Wanneer: Van woensdag 4 november om 9.30 uur tot vrijdag 6 november na het middagmaal.
Vanaf 9 uur onthaal en toewijzing van de kamers (een- of tweepersoonskamer naar keuze).

Waar: Centrum 'Groenhove', Bosdreef 5, 8820 Torhout

Inschrijven: Door het inschrijvingsformulier (achteraan in dit tijdschrift) in te vullen en op te sturen of te mailen en het gepaste bedrag over te schrijven met vermelding 'Inspiratiedagen'

Bijdrage: € 195 voor de driedaagse, met volledig pension, vanaf dinsdagavond
€ 170 voor de driedaagse, met volledig pension, vanaf woensdagmorgen
€ 150 voor de driedaagse, met middag- en avondmaal, zonder overnachting en ontbijt
€ 65 voor de volledige woensdag of donderdag, met middag- en avondmaal
€ 27 voor de vrijdag, met middagmaal
€ 15 per afzonderlijke activiteit
€ 25 voor een overnachting met ontbijt
€ 12 voor een middagmaal
€ 8 voor een avondmaal

Info: Lakens zijn in de prijs inbegrepen.

Maaltijden en overnachtingen moeten ten laatste veertien dagen vooraf worden besteld.

Het is mogelijk dieetmaaltijden of vegetarische maaltijden te bestellen.

Voor bijkomende inhoudelijke informatie kan je terecht bij Kristin Vanschoubroek, laverna@telenet.be of 09 282 21 81. Voor praktische informatie en inschrijving kan je terecht op het secretariaat van La Verna (zie inschrijvingsformulier).